

CLIX[®]

Multi-Clicker

**VOLUME
CONTROLLED
CLICKER**

Contrôle du volume
Lautstärke-regelung
Control de volumen
Volume-instelling

FREE training guide

Üdvözljük a klikkertréningen!

A klikkertréning szórakoztató és egyben izgalmas módszer ahhoz, hogy kutyusát otthon kiképezze. Ez az egyedülálló, jutalmazáson alapuló rendszer lehetővé teszi az effektívebb kommunikációt Ön és kutyája között, miközben arra ösztönzi, hogy az Ön által kívánt magatartást tanúsítsa, ahelyett hogy arra várna, hogy újra és újra felszólítsa erre. A klikkertréning különösen hatékony azoknál az ebeknél, akik figyelmetlenek vagy könnyen unatkozni kezdenek és több mentális stimulációra van szükségük, mint amennyit a szokásos tréningmódszereknél kapnának.

Dr. Roger Mugford és más vezető kutyatrénerek ajánlásával!

A klikkertréning alapjai

A klikker egyszerűen mondva egy kis szerkezet, ami klikkelő hangot ad ki, ha megnyomjuk. A klikkelő hangot a másodperc töredéke alatt ki lehet váltani, amelynek segítségével pontosan kézben tarthatja kutyusa magatartását vagy mozgását. Az eb hamar megtanulja, hogy a klikkelés azt jelenti, hogy magatartása az adott pillanatban megfelelő és jutalmat kap érte – ezért érdemes megismételnie. A szokásos tréningeknél a kutya gyakran össze van zavarodva, mivel a jutalmat akkor kapja meg, amikor a kívánt viselkedést már tanúsította vagy a jutalom túlzott alkalmazása miatt elvesztette jelentőségét (gondoljon bele, milyen gyakran mondja kedvencének, hogy „jó kutya” csak úgy ok nélkül.) A klikkelés különleges hangot ad ki, amit egyébként az eb nem hall máskor. Ezenkívül mindig ugyanúgy hangzik, ami megkönnyíti a tanulás folyamatát.

Első lépések

Először azt kell megtanítani négylábújának, hogy a klikkelés azt jelenti, hogy azt követően jutalmat kap. Kezdje a tréninget nyugodt környezetben mindenféle figyelemelterelő inger nélkül. Legyen Önnél elegendő készlet kicsi, ízletes jutalomfalatokból. Nyomja meg egyszer a klikkert és azonnal adjon ebének egy snacket. Ismételje meg ezt a folyamatot mindaddig, míg az állat el nem kezdi megérteni, hogy a klikkelést jutalomfalat követi. Leellenőrizheti, hogy valóban megértette-e úgy, hogy megvárja, elfordítsa a fejét. Amint ezt teszi, nyomja meg a klikkert. Ekkor Önre kellene néznie a jutalom reményében. Ha nem teszi ezt, akkor még szüksége van párszori ismételésre. A klikkeren található hangerő-szabályozó is. Érzékeny kutyáknál állítsa a minimális hangerőre.

Az első trükk megtanítása

Az első trükknek, amit be szeretne gyakoroltatni négylábújával, érdemes egyszerűnek lennie. Hiszen bőven lesz majd ideje arra, hogy bonyolult feladatokat tanítson meg neki, ha már mindketten megfelelően elsajátították a tréninget és megbíznak a módszerben. A célpálca megérintése mókás gyakorlat és tökéletes választás első trükknek. Amennyiben kutyusa megértette a célpálca lényegét, használható más mozgások végrehajtásának ösztönzéséhez is, mint pl. körbe forgás vagy meghajlás.

- 1.) Álljon készen klikkerje és legyenek kéznél jutalomfalatok!
- 2.) Kenje be a célpálca végét valamilyen ízletes, erős illatú finomsággal (pl. krémsajt vagy májkrém kiválóan alkalmas erre a célra)!

3). Nyújtsa ki előre a célpálcát és mutassa meg kutyájának azt a végét, ahová a finomság került! Biztosan arra fog koncentrálni, hogy megvizsgálja a kellemes illatot.

4). Amint orra hozzáér a pálcához, klikkeljen és adjon neki jutalomfalatot!

5). Mutassa meg neki ismét a pálcát és ismételje meg a fent leírt lépéseket!

6). Amint kutyusa megérti, meg kell érintenie a pálcát ahhoz, hogy megkapja a jutalmat, mozgassa azt távolabbra tőle úgy, hogy egy lépést kelljen előre tennie azért, hogy meg tudja érinteni. Amint hozzáért az orra, nyomja meg a klikkert és jutalmazza meg.

7). Fokozatosan egyre nehezebbé teheti kedvence számára a feladatot úgy, hogy magasabbra, alacsonyabban vagy távolabb tartja tőle a pálcát, hogy úgymond le kelljen vadásznia azt. Ne felejtse el minden alkalommal, amikor megérinti a pálcát, klikkelni és jutalmat adni.

Most már készen áll arra, hogy egy kis szünetet iktasson be a klikkelés és a jutalomfalat kiosztása között. Ez azért fontos, mert nem mindig lesz abban a helyzetben, hogy azonnal megjutalmazza ebét, ha pl. kedvence távolabb tartózkodik, amikor klikkel. Azonban mégis tudnia kell, hogy mindig, ha hallja a klikkelést, akkor valamit jól csinált és kap egy finomságot. Ezenkívül ez a késletetés azért is hasznos, hogy legyen ideje elővenni a snacket és ne kelljen végig a kezében tartania azt. Egyébként ugyanis hamar megtanulja kutyája, hogy ignorálhatja Önt, ha nem látja a jutalmat. Azért, hogy ezt elkerülje, tárolja a falatokat egy kis zsákban, amíg nem klikkel.

1). Mutassa meg kutyusának a célpálcát, ahogyan az előző gyakorlatnál és klikkeljen, amint az orra megérinti a pálcát! Várjon 2 másodpercet, mielőtt odaadja a jutalmat!

2). Ismételje meg ezt többször és variálja a várakozási időt (1-5 másodperc), mielőtt megjutalmazza kutyusát (ha a megadott időnél is tovább vár, előfordulhat, hogy elveszti érdeklődését)! Ne felejtse el mindig egyből klikkelni, ha az orra megérinti a pálcát végét.

3). Változathat a módon is, ahogyan odaadja neki a finomságot. Olykor kézből is adhatja a jutalmat és néha a földről is (kutyája közelében, míg meg nem érti, mit csinál). A snack odadobása is jó módszer ahhoz, hogy a lassú ebet gyorsabbá tegye vagy hogy arra ösztönözze négylábúját, hogy eltávolodjon Öntől. Ez a későbbiekben fontos a távolságból végzett munka során.

4). Amint kutyája minden alkalommal, ha Ön előveszi a pálcát, megbízhatóan hozzáér az orrával, akkor összekötheti egy parancsszóval, mint pl. „Szagold meg!”.

Ezúton gratulálunk Önnek, hiszen sikerült megtanítania az első trükköt kedvencének!

Más trükkök betanítása

Innentől kezdve tovább haladhat, és bármilyen további trükköt megtaníthat a klikker segítségével. A klikkert használhatja a feladatok egészéhez vagy csak bizonyos részeihez – ahogyan Ön szeretné! Ha egy új gyakorlatot szeretne megtanítani ebének, először érdemes átgondolnia, hogyan tudja elérni a legjobban a kívánt magatartást. A két leggyakoribb módszer a klikkertréning során a megvezetés és a formálás (ún. shaping).

- **Megvezetés:** kutyusa a kívánt pozícióba csalogatható úgy, hogy arra ösztönzi, a jutalomfalatot vagy a célpálcát (ha már megbarátkozott vele) kövesse és klikkeljen, amint a megfelelő

magatartást tanúsítja. Ez megfelelő, gyors módszer lehet viszonylag egyszerű vezényszavak, mint az „ül”, „fekszik”, „körbeforgás”, „meghajlás” megtanítása során.

- **Formálás:** formálás esetén minden egyes helyes lépés után (legyen az akármilyen kicsi is) klikkeljen és jutalmazza meg a következő mozgást, míg el nem éri ebe a kívánt magatartást. Ehhez a módszerhez több türelemre van szükség, azonban különösen olyan bonyolult feladatok esetében, mint a láb mellett haladás, az apportírozás vagy egy eldobott tárgy után küldés, nagyon hatékony.

További vezényszavak kipróbálásra

Ül

- 1). Tartson egy jutalomfalatot hüvelyk- és mutatóujja között és hagyja, hogy kutyusa megszagolja!
 - 2). Lassan emelje fel a snacket a feje fölé úgy, hogy az orrával követni tudja.
 - 3). Miközben felemeli fejét, hátsó felét a földre kellene tennie. Klikkeljen és ebben a pillanatban jutalmazza meg!
 - 4). Ne aggódjon, ha kedvencének több próbalkozásra van szüksége, hanem legyen inkább türelmes!
 - 5). Ismételje meg a fent leírt lépéseket!
 - 6). Amint kutyusa már magabiztosan meg tudja csinálni a feladatot, elkezdheti az „ül” parancsszót is hozzáfűzni.
 - 7). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.
- Hibaelhárítás:** Ha kutyusa felugrik, tartsa a magasban a falatot. Ha hátrafelé megy, akkor tartsa hátrább.

Fekszik

- 1). Úgy kezdje a gyakorlatot, hogy kutyusa ülő pozícióban van.
- 2). Tartson egy jutalomfalatot hüvelyk- és mutatóujja között és hagyja, hogy kedvence megszagolja.
- 3). Lassan engedje le a snacket a mellső lábaihoz!
- 4). Miközben követi orrával a finomságot, fekvő pozícióba kellene kerülnie. Ekkor nyomja meg a klikkert és ebben a pillanatban jutalmazza meg!
- 5). Ne aggódjon, ha kedvencének több próbalkozásra van szüksége, hanem legyen inkább türelmes!
- 6). Ismételje meg a fent leírt lépéseket!
- 7). Amint kutyusa megbízhatóan végrehajtja a gyakorlatot, elkezdheti a „Fekszik” parancsszót is használni.
- 8). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha kedvence feláll, akkor valószínűleg túl messze tartotta tőle a finomságot. Egyes kutyáknál (különösen kis testű fajtáknál) hasznos lehet a jutalomfalatot a mellkasuk felé tartani, ahelyett hogy előre vezetné azt. Más szituációkban inkább ne használja ezt a parancsszót (pl. hogy elijessze a bútoroktól), jobb, ha egy másik vezényszót alkalmaz ilyenkor, mint pl. „Lefelé”, „Földre” vagy „Stop”.

Laza pórázon való séta

- 1). Tegyen ebére pórázt és tegyenek meg pár lépést!
- 2). Ha laza pórázon sétál, akkor nyomja meg a klikkert és jutalmazza meg!
- 3). Ha előre siet, azonnal forduljon meg és induljon el az ellentétes irányba!
- 4). Ha négylábúja utolérte Önt, az Ön oldalán közlekedik és a póráz laza marad, klikkeljen, majd adjon neki jutalmat!
- 5). Ismételje meg a fent leírt lépéseket!
- 6). Lassan emelje a lépések számát, amit megtesznek, mielőtt klikkelne és jutalmat adna neki!
- 7). Gyakorolják a feladatot egyre több figyelemelterelő inger mellett!
- 8). Amint ebe minden alkalommal megbízhatóan tanúsítja a kívánt magatartást, elkezdheti a „Lábhoz” parancsot is alkalmazni.

Hibaelhárítás: Ha kutyusa nagyon izgatott, amikor ráteszi a pórázt, akkor ajánlott a pórázt naponta többször rátenni és levenni anélkül, hogy mindig sétálni vinné. Így leszoktathatja a nem kívánt viselkedésről és nyugodtabbá válhat.

Behívás

- 1). Tartson maga előtt egy jutalomfalatot vagy kutyusa kedvenc játékát!
- 2). Szólítsa a nevén lelkes hangon és mutassa meg neki a jutalmat!
- 3). Ha odafut Önhöz, tegyen pár lépést hátrafelé!
- 4). Ha odaért Önhöz, klikkeljen és jutalmazza meg!
- 5). Fokozatosan növelje a távolságot, ahonnan magához hívja!
- 6). Amint kedvence minden alkalommal megbízhatóan végrehajtja a feladatot, akkor hozzáfűzheti a „Gyere” vezényszót is.
- 7). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha nem tudja arra ösztönözni kutyusát, hogy odamenjen Önhöz, érdekesebbé kell tennie magát számára vagy vonzóbb jutalmat kell kínálnia neki. Az is előfordulhat, hogy túl sok a figyelemelterelő inger, ezért ilyenkor a gyakorlást nyugodtabb helyen ajánlott folytatni.

Mókás trükkök kutyusa számára

Körbeforgás

- 1). Tartson valamilyen csalogató eszközt kutyája orra elé (ez lehet egy jutalomfalat, egy játék vagy egy célpálca, amit már jól ismer)!
- 2). Kezdje el lassan a csalogató eszközt körbe mozgatni!
- 3). Ha kutyusának sikerül utolérnie, klikkeljen és adjon neki jutalmat!
- 4). Próbálja meg minden ismétléskor egy kicsit tovább vezetni kedvencét, mielőtt megnyomná a klikkert és megjutalmazná!
- 5). Végül egy teljes kört leír majd.
- 6). Amint négylábúja minden alkalommal megbízhatóan végrehajtja ezt a mozgást, elkezdheti megtanítani neki a „Körbe” vezényszót.
- 7). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha kutyusa nem hajlandó végrehajtani a körbemozgást, először csak azt gyakorolják, hogy egyenes vonalat kövessen, klikkeljen és jutalmazza meg. Ügyeljen arra, hogy a körkörös mozgást csak egy irányba gyakorolják, hogy ne zavarodjon össze az eb.

Meghajlás

- 1). Kutyája legyen álló pozícióban!
- 2). Tartson valamilyen csalogató eszközt kutyája orra elé (ez lehet egy jutalomfalat, egy játék vagy egy célpálca, amit már jól ismer)!
- 3). Ezt az eszközt lassan irányítsa a föld felé, majd vissza a mellkasához!
- 4). Míg kedvence követi lefelé menet az eszközt, nyomja meg a klikkert és adjon neki jutalmat.
- 5). Ismétlje meg ezeket a lépéseket és próbáljon meg akkor klikkelni és jutalmazni őt, amikor a mellkasa megérinti a földet, de mielőtt még lefeküdne!
- 6). Míg ezt kezdi megtanulni, várhat egy vagy két másodpercet a klikkeléssel azért, hogy arra ösztönözze négylábúját, megtartsa ezt a pozíciót.
- 7). Amint kutyusa minden alkalommal megbízhatóan tanúsítja a kívánt magatartást, elkezdheti mondani is mellé a „Meghajlás” vezényszót.
- 8). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha kutyája lefekszik, klikkeljen korábban és adjon neki jutalmat, mielőtt újból megpróbálnák a tényleges meghajlást.

Hempergés

- 1). A kutya legyen fekvő pozícióban.
- 2). Tartson egy jutalomfalatot hüvelyk- és mutatóujja között és hagyja, hogy megszagolja!
- 3). Mozgassa lassan a finomságot közel a testéhez a válla felé!
- 4). Miközben az orrával követi a snacket, klikkeljen és jutalmazza meg!
- 5). Ismételje meg ezeket a lépéseket és próbálja meg minden alkalommal a fejét kicsit tovább a válla felé mozgatni!
- 6). Amint kutyusa a hátán fekszik, klikkeljen és ejtse ki ujjai közül a finomságot az állat másik oldalán úgy, hogy arra az oldalra gördüljön annak érdekében, hogy elérje azt.
- 7). Ismételjék meg ezt a folyamatot egy párszor és várjon a klikkeléssel, míg kutyája a hátán van, azonban a kezét a benne lévő csalogató eszközzel mozgassa egy kicsit tovább. Kedvencének meg kellene várnia azt, hogy Ön leejtse a finomságot és arra az oldalra gördüljön. Ezután klikkeljen és jutalmazza meg.
- 8). Amint kutyája minden alkalommal megbízhatóan tanúsítja a kívánt magatartást, elkezdheti a „Hemperégi” szóbeli utasítást is hozzátenni.
- 9). Amint kedvence megtanulta a verbális parancsot, csökkentse a megvezetéshez használt eszközt addig, míg csak a vezényszóra végre nem hajtja a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha kutyusa nem akar a másik oldalára gördülni, ismételje meg a korábbi lépéseket mindaddig, míg azokat megbízhatóan végre nem hajtja. Ügyeljen arra, hogy a felület, amin fekszik, kényelmes legyen és hogy nehogy rejtett hátfájdalmak kínozzák kedvencét.

Vezényszó hozzáfűzése a trükkhöz

A klikkertréningnél csak akkor használjuk a vezényszót is, ha a kutya már megtanulta a kívánt magatartást, illetve trükköt és minden alkalommal megbízhatóan végre is hajtja azt. Ily módon mindig látja az eb a parancs és a kívánt magatartás közti összefüggést, ezért sokkal valószínűbb, hogy reakciója is állandó marad a jövőben.

Egy trükk kibővítése

Ha kedvencének megtanított egy magatartást, illetve trükköt, előfordulhat, hogy egyszer ki szeretné azt bővíteni egy másik utasítással, mint pl. az „ül” vezényszóból „ül-marad”-ot szeretne kreálni vagy a hempergést meg szeretné duplázni. A klikkertréning segítségével ezt is egyszerűen megteheti.

Ül-marad:

- 1). Adja ki az „Ül” vezényszót kedvencének!
- 2). Miután leült, várjon egy pár másodpercet a klikkeléssel!
- 3). Aztán nyomja meg a klikkert és adjon jutalmat kutyusának!

4). Ismétlje meg a gyakorlatot, miközben fokozatosan növeli az időtartamot, ami után klikkel és jutalmat oszt.

5). Amint kutyusa kb. 10 másodpercig megtartja pozícióját, adja ki az „Ül” parancsot, tegyen hátrafelé egy lépést, térjen vissza, klikkeljen és jutalmazza meg.

6). Ismétlje meg a gyakorlatot és fokozatosan növelje az időtartamot és a távolságot, míg visszatér hozzá.

Hibaelhárítás: Ha kutyusa folyamatosan feláll, az azt jelenti, hogy túl messzire megy tőle vagy túl sokáig vár. Ilyenkor tegyenek pár lépést visszafelé a tréningben és megint fokozatosan kezdje el növelni az időtartamot és a távolságot.

Dupla hempergés

1). Adja ki kutyusának a korábban begyakorolt „Hemperegi” vezényszót!

2). Miközben befejezi a manővert, várjon a klikkeléssel és azonnal adja ki ugyanazt a vezényszót.

3). Ha másodjára is végrehajtotta, klikkeljen és jutalmazza meg.

4). Ismétlje mindaddig, míg folyamatosan nem végzi el a gyakorlatot.

Hibaelhárítás: Ha kutyusa nem hajlandó végrehajtani a feladatot, akkor csalogassa őt valamilyen eszköz segítségével, mint amikor betanította neki a feladatot.

A klikkertréning szabályai

A klikkertréningre nem sok szabály vonatkozik, azonban ezeket feltétlenül követnie kellene annak érdekében, hogy hatékonyan tudja használni a klikkert.

- Amikor megnyomja a klikkert, a kutyát mindig meg kell jutalmaznia, akkor is ha véletlenül vagy nem a megfelelő időpontban klikkelt.
- Kizárólag a kívánt magatartás megerősítésére használja a klikkert. Nem szabad akkor alkalmazni, ha fel akarja kutyája figyelmét hívni valamire, és nem adott semmilyen parancsot sem.
- Csak egyszer klikkeljen a kívánt magatartás esetén a jutalmak között! A többszöri klikkelés érzéketlenné teszi a kutyát a hanggal szemben (még ha Ön nagyon izgatott is, hogy helyesen csinált valamit!).
- Egyes, zajra érzékeny ebek a klikkelést nyugtalanítónak tarthatják. Ezért fontos, hogy csökkentse a klikker hangerejét vagy nadrágja zsebéből használja.
- Ne próbáljon egy gyakorló órán belül több új magatartásmódot megtanítani kedvencének. Az egyes tréningek időtartamát fogja rövide, mivel ez a kiképzés lefárasztja kedvencét.
- Gondoskodjon arról, hogy mindketten jól szórakozzanak – ha Ön stresszes vagy levert, akkor azt javasoljuk, inkább ne gyakoroljon kutyusával. Ha frusztrálttá válik, akkor váltson át egy másik feladatra, amit négy lábúja könnyűnek talál és utána tartson szünetet.
- Csak akkor adjon egy bizonyos magatartáshoz parancsszót is, ha meg van győződve arról, hogy ebe azonnal a kívánt magatartást fogja tanúsítani.
- A tréning során kiosztott jutalomfalatoknak megfelelően csökkentse kedvence normál eledelmennyiségét.

További információkat és tanácsokat a tréninggel kapcsolatban, valamint egyéb tréningeszközeink kínálatát megtalálhatja weblapunkon: www.companyofanimals.co.uk

The Company of Animals Ltd.

PO Box 23, Chertsey, Surrey, KT16 9WQ, UK.

Tel.: +44 (0) 1932 566696

office@companyofanimals.co.uk

Kiadta: The Company of Animals Ltd © The Company of Animals Ltd, 2010